

2015Z13763

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD), het lid **Klaver** (GroenLinks) en het lid **Voordewind** (ChristenUnie) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het rapport van de onafhankelijke klachtencommissie van de Nederlandse financieringsmaatschappij voor ontwikkelingslanden FMO met betrekking tot de Barro Blanco dam in Panama en de reactie van FMO* (ingezonden 7 juli 2015).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de bevindingen van de onafhankelijke klachtencommissie van FMO met betrekking tot de Barro Blanco dam in Panama¹, waarin staat dat zaken in relatie tot de rechten van inheemse volkeren niet compleet in kaart zijn gebracht voorafgaand aan de goedkeuring van de lening? Hoe beoordeelt u deze conclusies, ook in het licht van uw eerdere uitspraken² dat de effecten van dit project wél goed in kaart waren gebracht, en dit nu door de onafhankelijke klachtencommissie wordt weersproken?

Vraag 2

Heeft u tevens kennisgenomen van de bevindingen van de vorige Speciale rapporteur voor Inheemse volkeren van de Verenigde Naties³, James Anaya, dat het land van de Ngöbe bevolking niet onder water zou moeten worden gezet of negatief getroffen zou moeten worden zonder de voorafgaande overeenstemming van de representatieve autoriteiten van het volk? Bent u het met hem eens?

Vraag 3

Bent u bereid om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen van de klachtencommissie en de Speciaal Rapporteur worden uitgevoerd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Bent u bereid om zowel bij de Panamese regering als bij FMO te pleiten voor een bouwstop van de dam voor onbepaalde tijd, zodat een dialoog kan worden gevoerd om de toestemming van de Ngöbe bevolking voor het

¹ Rapport Barro Blanco Klachtencommissie FMO: <http://www.fmo.nl/complaints-disclosure>;

² TK, vergaderjaar 2012–2013, Aangangsel 455, en TK, vergaderjaar 2013–2014, Aangangsel 1644

³ Rapport Speciale rapporteur voor de rechten van Inheemse volkeren van de Verenigde Naties over Panama, p.19, <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/072/34/PDF/G1407234.pdf?OpenElement>

project te verkrijgen en daarmee de schending van de rechten van de Ngöbe bevolking te stoppen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Kunt u de conclusies van de Algemene Rekenkamer⁴ bevestigen dat de Nederlandse overheid geen inspraak heeft in FMO's investeringsbeslissingen behalve als het gaat om investeringen boven 654 miljoen euro, en dat dit bedrag zeer ruim boven de gemiddelde investering van FMO ligt?

Vraag 6

Heeft u genoeg zeggenschap om te verzekeren dat investeringen van FMO niet leiden tot mensenrechtenschendingen? Zo niet, hoe gaat u dit verbeteren? Zo ja, waar blijkt dat uit en hoe verhoudt zich dit tot zaken die op dit gebied aantoonbaar misgingen bij de investering van FMO in de Barro Blanca dam in Panama?

Vraag 7

De Duitse overheid heeft een zetel in de Raad van Commissarissen van de Duitse ontwikkelingsbank DEG; deelt u de mening dat dit een goed middel voor de overheid zou zijn om meer controle over FMO uit te voeren? Zo ja, op welke wijze en termijn wilt u dit ook voor uzelf bij FMO realiseren? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Bent u bereid om de Raad van Commissarissen van FMO te verzoeken een deel van haar vergaderingen publiekelijk open te stellen zodat de Raad informatie en terugkoppeling kan vragen aan belanghebbenden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen⁵ en de VN-richtlijnen voor bedrijven en mensenrechten⁶ vereisen dat bedrijven, inclusief financiële instituties, effectrapportages uitvoeren van de mensenrechtenimpacts van hun activiteiten, en dat een mensenrechteneffectrapportage verder gaat dan de vereisten van de IFC Performance Standards voor een milieueffectrapportage, zowel omdat een project aan andere standaarden wordt getoetst en vanwege de participatieve wijze waarop de rapportage wordt verkregen? Deelt u de mening dat een mensenrechteneffectrapportage de mensenrechtenimpacts van Barro Blanco zou hebben blootgelegd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Bent u bereid om FMO te vragen om mensenrechteneffectrapportages op te stellen als standaardonderdeel van haar beoordelingsbeleid van projecten? Zo nee, waarom niet en op welke wijze wilt u er dan voor zorgen dat de FMO niet nog een keer investeert in een project met zulke grote negatieve sociale en milieugevolgen?

---

⁴ Algemene Rekenkamer, De staat als aandeelhouder, http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2015/04/De_Staat_als_aandeelhouder

⁵ OECD guidelines for multinational enterprises, <http://mneguidelines.oecd.org/text/>

⁶ UN guiding principles on Business and Human rights, http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf